

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446.094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO CRNE GORE

PODGORICA

Specijalnom tužiocu za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina

Na osnovu člana 255. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku i člana 3. Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, a u skladu sa članom 256. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku, podnosimo:

KRIVIČNU PRIJAVU

Protiv: **I** Više izvršilaca - službenih lica Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Ministarstva održivog razvoja i turizma

- zbog osnovane sumnje da su, kao saizvršioци, izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

zloupotrebom, nevršenjem i prekoračenjem službenih ovlašćenja u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta, kompaniji "China Road & Bridge Corporation" (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijene tok rijeke Tare, izmjestite korito rijeke, promijene hidrološku sliku rijeke, devastiraju korito i obalno područje, oštete biodiverzitet, naprave znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, naprave znatnu štetu i u velikim razmjerama unište i oštete životinjski i biljni svijet i oštete rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro. Poremećen je vodni režim rijeke Tare. Narušen je ekološki status vode izmjenom bioloških, hidro - morfoloških i fizičko - hemijskih elemenata vode.

II Više NN izvršilaca, službenih lica Uprave za inspeksijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju i Odsjeka za inspekciju za vode i članova komisija za nadzor radova na auto-putu

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

nevršenjem službenih ovlašćenja u vezi sa inspeksijskim nadzorom i nadzorom radova na auto-putu u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta kompaniji "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova

Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijeni tok rijeke Tare, izmjesti korito rijeke, promijeni hidrološku sliku rijeke, devastira korito i obalno područje, ošteti biodiverzitet, napravi znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravi znatnu štetu i u velikim razmjerama uništi i ošteti životinjski i biljni svijet i ošteti rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

III Kineske kompanije "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica i odgovornih lica u toj kompaniji

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

u svojstvu izvođača radova i odgovornih lica izvođača radova na izgradnji auto-puta, na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, izvodili radove kojima su u potpunosti promijenili tok rijeke Tare, izmjestili korito rijeke, promijenili hidrološku sliku rijeke, devastirali korito i obalno područje, oštetili biodiverzitet, napravili znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravili znatnu štetu i u velikim razmjerama uništili i oštetili životinjski i biljni svijet i oštetili rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

O b r a z l o ž e n j e

Kineska kompanija "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica, izvođač je radova na izgradnju auto-puta. Na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u produženom trajanju izvode se radovi kojima je teren u potpunosti devastiran.

DOKAZ: CD sa snimkom stanja na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, mostova Tara 1 i Tara 2,

Fotografije sa lica mjesta,

Fotografije sa lica mjesta prije početka radova

Prijavljena službena lica ministarstava znala su da radnjama izvođača radova na predmetnoj lokaciji može doći do devastacije terena, oštećenja ili uništenja vode, zemljišta, biljnog i životinjskog svijeta i oštećenja rijeke Tare kao zaštićenog prirodnog dobra. Naime, kroz Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta, prijavljeni su upoznati da bilo kakvi radovi u koritu rijeke Tare mogu devastirati teren i da u tom slučaju postoji mogućnost da se rijeka Tara izbriše sa liste svjetskih rezervata biosfere Organizacije Ujedinjenih naroda za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO).

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

U ovom dokumentu prijavljeni su upoznati sa nalazom stručnog tima sačinjenog od stručnjaka iz firme WINsoft iz Podgorice i slovenačke firme Geateh u kome se navodi da se sliv Tare nalazi na UNESCO listi svjetskih

rezervata biosfere i da je, u skladu sa međunarodnim konvencijama, Crna Gora u obavezana da "neće namjerno preduzimati nikakve mjere koje mogu direktno i indirektno izazvati negativne posljedice na kulturnu i prirodnu baštinu". Autori Strateške procjene upoznali su prijavljene da se izgradnja auto-puta kroz područje sliva Tare može smatrati povredom međunarodne Konvencije o zaštiti Svjetske prirodne i kulturne baštine i da to obavezuje na obavještanje UNESCO-a.

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

Uprkos tome, prijavljena službena lica ministarstava zloupotrebom službenih ovlašćenja omogućili su prijavljenom izvođaču radova i odgovornim licima izvođača radova da, kršenjem propisa i međunarodne Konvencije, teren devastiraju i izvrše više krivičnih djela protiv životne sredine i uređenja prostora i tako istovremeno sebi pribave korist. Istovremeno, prijavljena službena lica ministarstava označila su tajnim sve podatke u vezi izgradnje auto-puta.

DOKAZ: Rješenja o označavanju tajnosti podataka, pribaviti službenim putem

Tako su prijavljeni od javnosti skrivali podatke u vezi izvođenja radova i nesmetano vršili krivična djela stavljena im na teret ovom prijavom. Osim kršenja međunarodne Konvencije, prijavljeni su prekršili i Deklaraciju o zaštiti rijeke Tare ("Službeni list RCG" br.78/2004), koju je Skupština Crne Gore donijela dana 14.12.2004. godine, a kojom se odbacuju bilo kakvi zahvati u kanjonu rijeke Tare, po kojoj bilo kakav pokušaj da se Tara mijenja zahtijeva slobodno izjašnjavanje svih građana Crne Gore i po kojoj jedino pravедno donošenje odluke o sudbini rijeke bi bilo na referendumu.

Umjesto obavještenja građana i omogućavanja referendumskog izjašnjavanja, prijavljena službena lica ministarstava su sve podatke i radnje kojima se uništava i oštećuje rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro i kojima su vršena krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora, proglasili tajnim podacima.

Radnjama prijavljenih u potpunosti je promijenjen tok rijeke Tare i izmješteno korito rijeke.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta, snimak koji je napravila NVO MANS, objavljen na Youtube kanalu organizacije: <https://youtu.be/MfAwRSCjaQI>

Takođe, radnjama prijavljenih promijenjena je hidrološka slika rijeke, devastirano korito i obalno područje, oštećen biodiverzitet, napravljena znatna šteta u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravljena znatna šteta i u velikim razmjerama uništen i oštećen životinjski i biljni svijet i oštećena rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta,

Vještačenja po vještacima odgovarajućih struka

Da su prijavljeni svojim radnjama pričinili štetu u odnosu na kvalitet živog svijeta rijeke Tare i njene okoline, upozoravali su i biolozi sa Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, koji od 2016. godine prate faunu dna rijeke Tare. U izvještaju grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta ističe se da je tokom 2017. i 2018. godine fauna dna Tare na lokalitetima na kojima CRBC gradi auto-put, potpuno uništena. U Izvještaju se navodi da je, u odnosu na prošlu godinu, brojnost zajednice faune koja naseljava dno rijeke Tare značajno manja, da je značajno smanjen i diverzitet i najveći broj grupa vrsta uopšte nije registrovan istraživanjem u ovoj godini. Prema procjeni profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, povratak zajednice faune dna u pređašnje stanje će biti dug proces i trajao bi do 10 godina, sa neizvjesnošću da li će se rijetkih i endemičnih vrsta ikada oporaviti.

DOKAZ: Izvještaj grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, koji pribaviti službenim putem

Sa ovim izvještajem upoznati su prijavljeni kompanija CRBC i odgovorna lica u toj kompaniji, kao i prijavljeni Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju.

Međutim, prijavljeni su ignorisali sve navedeno i svojim radnjama, umišljajno vršili krivična djela, jer su znali da njihovim radnjama može nastupiti zabranjene posljedice, ali su na to pristali.

Krivično djelo zloupotrebe službenog položaja čini službeno lice koje protivpravnim iskorišćavanjem svog službenog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granica svog službenog ovlašćenja ili nevršenjem svoje službene dužnosti pribavi sebi ili drugom korist, drugom nanese štetu ili teže povrijedi prava drugog. Dakle, prema radnji izvršenja ovo djelo može se pojaviti u tri oblika: iskorišćavanje svog službenog položaja ili ovlašćenja; prekoračenje granica svog službenog ovlašćenja i nevršenje svoje službene dužnosti.

Prijavljena službena lica ministarstava su, kršenjem propisa i međunarodnih konvencija, protivpravno iskoristili službeni položaj i omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Takođe, prijavljena službena lica Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju, Odsjeka za inspekciju za vode i članovi komisija za nadzor radova na auto-putu, nijesu vršili službene dužnosti nadzora u skladu sa zakonom, čime su omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Dodatno, članovima radova za nadzor radova na auto-putu predviđeno je da se isplati iznos od oko 15 miliona eura, čime je pribavljena korist i za ta prijavljena lica.

Kršenjem propisa o zaštiti i očuvanju prirodnog dobra rijeke Tare ispuštanjem materija u vodu rijeke Tare i u zemljište i prouzrokoivanjem znatne štete u odnosu na kvalitet vode i zemljišta i za životinjski i biljni svijet, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela zagađenje životne sredine.

Takođe, omogućavanjem i izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji koji radovi su doveli do uništenja i oštećenja životinjskog i biljnog svijeta velikih razmjera i do zagađenja životne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duže vrijeme i veliki troškovi, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela oštećenje životne sredine.

Na kraju, izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji uništena je rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro, čime su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente krivičnog djela uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra.

Prijavljeni su omogućavanjem i vršenjem radova i nevršenjem dužnosti nadzora radova, znali da može nastupiti posljedica u vidu štete, uništenja i devastacije jer su na to upozoravani od strane stručnog tima koji je izradio Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, ali su pristali na nastupanje zabranjenih posljedica, čime su u izvršenju krivičnih djela postupali sa umišljajem.

Dakle, navodi prijave i dokazi predloženi prijavom pokazuju da su prijavljeni izvršili krivična djela koja su im stavljena na teret ovom prijavom.

Sa izloženog proizilazi da su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente bića krivičnih djela stavljenih im na teret ovom krivičnom prijavom, pa predlažemo da službenim putem razmotrite priložene dokaze i pribavite dokaze navedene u prijavi, sprovedete potrebna vještačenja koja je pokazati koliko je zaštićeno prirodno dobro oštećeno i uništeno, kao i da preuzmete i sve druge radnje radi prikupljanja dokaza, uključujući i saslušanja prijavljenih i svih drugih lica koja bi mogla pružiti informacije korisne za pokretanje krivičnog postupka i utvrdite da li u radnjama prijavljenih ima elemenata i drugih krivičnih djela, obzirom da se radi o radovima na najvećem i najskupljem projektu ikada u Crnoj Gori.

Podgorica, 29. oktobar, 2018. godine

U ime podnosica inicijative

Dejan Milovac,
Direktor Istraživackog centra
MANS

Podnosioci inicijative:
Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS
Green Home
Crnogorsko društvo ekologa
Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore
EXPEDITIO
Naša akcija



Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446.094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO CRNE GORE

PODGORICA

Specijalnom tužiocu za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina

Na osnovu člana 255. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku i člana 3. Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, a u skladu sa članom 256. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku, podnosimo:

KRIVIČNU PRIJAVU

Protiv: **I** Više izvršilaca - službenih lica Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Ministarstva održivog razvoja i turizma

- zbog osnovane sumnje da su, kao saizvršioци, izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

zloupotrebom, nevršenjem i prekoračenjem službenih ovlašćenja u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta, kompaniji "China Road & Bridge Corporation" (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijene tok rijeke Tare, izmjestite korito rijeke, promijene hidrološku sliku rijeke, devastiraju korito i obalno područje, oštete biodiverzitet, naprave znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, naprave znatnu štetu i u velikim razmjerama unište i oštete životinjski i biljni svijet i oštete rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro. Poremećen je vodni režim rijeke Tare. Narušen je ekološki status vode izmjenom bioloških, hidro - morfoloških i fizičko - hemijskih elemenata vode.

II Više NN izvršilaca, službenih lica Uprave za inspeksijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju i Odsjeka za inspekciju za vode i članova komisija za nadzor radova na auto-putu

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

nevršenjem službenih ovlašćenja u vezi sa inspeksijskim nadzorom i nadzorom radova na auto-putu u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta kompaniji "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova

Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijeni tok rijeke Tare, izmjesti korito rijeke, promijeni hidrološku sliku rijeke, devastira korito i obalno područje, ošteti biodiverzitet, napravi znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravi znatnu štetu i u velikim razmjerama uništi i ošteti životinjski i biljni svijet i ošteti rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

III Kineske kompanije "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica i odgovornih lica u toj kompaniji

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

u svojstvu izvođača radova i odgovornih lica izvođača radova na izgradnji auto-puta, na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, izvodili radove kojima su u potpunosti promijenili tok rijeke Tare, izmjestili korito rijeke, promijenili hidrološku sliku rijeke, devastirali korito i obalno područje, oštetili biodiverzitet, napravili znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravili znatnu štetu i u velikim razmjerama uništili i oštetili životinjski i biljni svijet i oštetili rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

O b r a z l o ž e n j e

Kineska kompanija "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica, izvođač je radova na izgradnju auto-puta. Na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u produženom trajanju izvode se radovi kojima je teren u potpunosti devastiran.

DOKAZ: CD sa snimkom stanja na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, mostova Tara 1 i Tara 2,

Fotografije sa lica mjesta,

Fotografije sa lica mjesta prije početka radova

Prijavljena službena lica ministarstava znala su da radnjama izvođača radova na predmetnoj lokaciji može doći do devastacije terena, oštećenja ili uništenja vode, zemljišta, biljnog i životinjskog svijeta i oštećenja rijeke Tare kao zaštićenog prirodnog dobra. Naime, kroz Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta, prijavljeni su upoznati da bilo kakvi radovi u koritu rijeke Tare mogu devastirati teren i da u tom slučaju postoji mogućnost da se rijeka Tara izbriše sa liste svjetskih rezervata biosfere Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazlovanje, nauku i kulturu (UNESCO).

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

U ovom dokumentu prijavljeni su upoznati sa nalazom stručnog tima sačinjenog od stručnjaka iz firme WINsoft iz Podgorice i slovenačke firme Geateh u kome se navodi da se sliv Tare nalazi na UNESCO listi svjetskih

rezervata biosfere i da je, u skladu sa međunarodnim konvencijama, Crna Gora u obavezana da "neće namjerno preduzimati nikakve mjere koje mogu direktno i indirektno izazvati negativne posljedice na kulturnu i prirodnu baštinu". Autori Strateške procjene upoznali su prijavljene da se izgradnja auto-puta kroz područje sliva Tare može smatrati povredom međunarodne Konvencije o zaštiti Svjetske prirodne i kulturne baštine i da to obavezuje na obavještanje UNESCO-a.

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

Uprkos tome, prijavljena službena lica ministarstava zloupotrebom službenih ovlašćenja omogućili su prijavljenom izvođaču radova i odgovornim licima izvođača radova da, kršenjem propisa i međunarodne Konvencije, teren devastiraju i izvrše više krivičnih djela protiv životne sredine i uređenja prostora i tako istovremeno sebi pribave korist. Istovremeno, prijavljena službena lica ministarstava označila su tajnim sve podatke u vezi izgradnje auto-puta.

DOKAZ: Rješenja o označavanju tajnosti podataka, pribaviti službenim putem

Tako su prijavljeni od javnosti skrivali podatke u vezi izvođenja radova i nesmetano vršili krivična djela stavljena im na teret ovom prijavom. Osim kršenja međunarodne Konvencije, prijavljeni su prekršili i Deklaraciju o zaštiti rijeke Tare ("Službeni list RCG" br.78/2004), koju je Skupština Crne Gore donijela dana 14.12.2004. godine, a kojom se odbacuju bilo kakvi zahvati u kanjonu rijeke Tare, po kojoj bilo kakav pokušaj da se Tara mijenja zahtijeva slobodno izjašnjavanje svih građana Crne Gore i po kojoj jedino pravедno donošenje odluke o sudbini rijeke bi bilo na referendumu.

Umjesto obavještenja građana i omogućavanja referendumskog izjašnjavanja, prijavljena službena lica ministarstava su sve podatke i radnje kojima se uništava i oštećuje rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro i kojima su vršena krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora, proglasili tajnim podacima.

Radnjama prijavljenih u potpunosti je promijenjen tok rijeke Tare i izmješteno korito rijeke.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta, snimak koji je napravila NVO MANS, objavljen na Youtube kanalu organizacije: <https://youtu.be/MfAwRSCjaQI>

Takođe, radnjama prijavljenih promijenjena je hidrološka slika rijeke, devastirano korito i obalno područje, oštećen biodiverzitet, napravljena znatna šteta u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravljena znatna šteta i u velikim razmjerama uništen i oštećen životinjski i biljni svijet i oštećena rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta,

Vještačenja po vještacima odgovarajućih struka

Da su prijavljeni svojim radnjama pričinili štetu u odnosu na kvalitet živog svijeta rijeke Tare i njene okoline, upozoravali su i biolozi sa Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, koji od 2016. godine prate faunu dna rijeke Tare. U izvještaju grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta ističe se da je tokom 2017. i 2018. godine fauna dna Tare na lokalitetima na kojima CRBC gradi auto-put, potpuno uništena. U Izvještaju se navodi da je, u odnosu na prošlu godinu, brojnost zajednice faune koja naseljava dno rijeke Tare značajno manja, da je značajno smanjen i diverzitet i najveći broj grupa vrsta uopšte nije registrovan istraživanjem u ovoj godini. Prema procjeni profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, povratak zajednice faune dna u pređašnje stanje će biti dug proces i trajao bi do 10 godina, sa neizvjesnošću da li će se rijetkih i endemičnih vrsta ikada oporaviti.

DOKAZ: Izvještaj grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, koji pribaviti službenim putem

Sa ovim izvještajem upoznati su prijavljeni kompanija CRBC i odgovorna lica u toj kompaniji, kao i prijavljeni Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju.

Međutim, prijavljeni su ignorisali sve navedeno i svojim radnjama, umišljajno vršili krivična djela, jer su znali da njihovim radnjama može nastupiti zabranjene posljedice, ali su na to pristali.

Krivično djelo zloupotrebe službenog položaja čini službeno lice koje protivpravnim iskorišćavanjem svog službenog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granica svog službenog ovlašćenja ili nevršenjem svoje službene dužnosti pribavi sebi ili drugom korist, drugom nanese štetu ili teže povrijedi prava drugog. Dakle, prema radnji izvršenja ovo djelo može se pojaviti u tri oblika: iskorišćavanje svog službenog položaja ili ovlašćenja; prekoračenje granica svog službenog ovlašćenja i nevršenje svoje službene dužnosti.

Prijavljena službena lica ministarstava su, kršenjem propisa i međunarodnih konvencija, protivpravno iskoristili službeni položaj i omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Takođe, prijavljena službena lica Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju, Odsjeka za inspekciju za vode i članovi komisija za nadzor radova na auto-putu, nijesu vršili službene dužnosti nadzora u skladu sa zakonom, čime su omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Dodatno, članovima radova za nadzor radova na auto-putu predviđeno je da se isplati iznos od oko 15 miliona eura, čime je pribavljena korist i za ta prijavljena lica.

Kršenjem propisa o zaštiti i očuvanju prirodnog dobra rijeke Tare ispuštanjem materija u vodu rijeke Tare i u zemljište i prouzrokovanjem znatne štete u odnosu na kvalitet vode i zemljišta i za životinjski i biljni svijet, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela zagađenje životne sredine.

Takođe, omogućavanjem i izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji koji radovi su doveli do uništenja i oštećenja životinjskog i biljnog svijeta velikih razmjera i do zagađenja životne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duže vrijeme i veliki troškovi, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela oštećenje životne sredine.

Na kraju, izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji uništena je rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro, čime su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente krivičnog djela uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra.

Prijavljeni su omogućavanjem i vršenjem radova i nevršenjem dužnosti nadzora radova, znali da može nastupiti posljedica u vidu štete, uništenja i devastacije jer su na to upozoravani od strane stručnog tima koji je izradio Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, ali su pristali na nastupanje zabranjenih posljedica, čime su u izvršenju krivičnih djela postupali sa umišljajem.

Dakle, navodi prijave i dokazi predloženi prijavom pokazuju da su prijavljeni izvršili krivična djela koja su im stavljena na teret ovom prijavom.

Sa izloženog proizilazi da su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente bića krivičnih djela stavljenih im na teret ovom krivičnom prijavom, pa predlažemo da službenim putem razmotrite priložene dokaze i pribavite dokaze navedene u prijavi, sprovedete potrebna vještačenja koja je pokazati koliko je zaštićeno prirodno dobro oštećeno i uništeno, kao i da preuzmete i sve druge radnje radi prikupljanja dokaza, uključujući i saslušanja prijavljenih i svih drugih lica koja bi mogla pružiti informacije korisne za pokretanje krivičnog postupka i utvrdite da li u radnjama prijavljenih ima elemenata i drugih krivičnih djela, obzirom da se radi o radovima na najvećem i najskupljem projektu ikada u Crnoj Gori.

Podgorica, 29. oktobar, 2018. godine

U ime podnosica inicijative

Dejan Milovac,
Direktor Istraživackog centra
MANS

Podnosioci inicijative:
Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS
Green Home
Crnogorsko društvo ekologa
Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore
EXPEDITIO
Naša akcija



Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446.094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO CRNE GORE

PODGORICA

Specijalnom tužiocu za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina

Na osnovu člana 255. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku i člana 3. Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, a u skladu sa članom 256. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku, podnosimo:

KRIVIČNU PRIJAVU

Protiv: **I** Više izvršilaca - službenih lica Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Ministarstva održivog razvoja i turizma

- zbog osnovane sumnje da su, kao saizvršioци, izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

zloupotrebom, nevršenjem i prekoračenjem službenih ovlašćenja u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta, kompaniji "China Road & Bridge Corporation" (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijene tok rijeke Tare, izmijeste korito rijeke, promijene hidrološku sliku rijeke, devastiraju korito i obalno područje, oštete biodiverzitet, naprave znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, naprave znatnu štetu i u velikim razmjerama unište i oštete životinjski i biljni svijet i oštete rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro. Poremećen je vodni režim rijeke Tare. Narušen je ekološki status vode izmjenom bioloških, hidro - morfoloških i fizičko - hemijskih elemenata vode.

II Više NN izvršilaca, službenih lica Uprave za inspeksijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju i Odsjeka za inspekciju za vode i članova komisija za nadzor radova na auto-putu

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

nevršenjem službenih ovlašćenja u vezi sa inspeksijskim nadzorom i nadzorom radova na auto-putu u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta kompaniji "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova

Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijeni tok rijeke Tare, izmjesti korito rijeke, promijeni hidrološku sliku rijeke, devastira korito i obalno područje, ošteti biodiverzitet, napravi znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravi znatnu štetu i u velikim razmjerama uništi i ošteti životinjski i biljni svijet i ošteti rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

III Kineske kompanije "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica i odgovornih lica u toj kompaniji

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

u svojstvu izvođača radova i odgovornih lica izvođača radova na izgradnji auto-puta, na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, izvodili radove kojima su u potpunosti promijenili tok rijeke Tare, izmjestili korito rijeke, promijenili hidrološku sliku rijeke, devastirali korito i obalno područje, oštetili biodiverzitet, napravili znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravili znatnu štetu i u velikim razmjerama uništili i oštetili životinjski i biljni svijet i oštetili rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

O b r a z l o ž e n j e

Kineska kompanija "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica, izvođač je radova na izgradnju auto-puta. Na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u produženom trajanju izvode se radovi kojima je teren u potpunosti devastiran.

DOKAZ: CD sa snimkom stanja na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, mostova Tara 1 i Tara 2,

Fotografije sa lica mjesta,

Fotografije sa lica mjesta prije početka radova

Prijavljena službena lica ministarstava znala su da radnjama izvođača radova na predmetnoj lokaciji može doći do devastacije terena, oštećenja ili uništenja vode, zemljišta, biljnog i životinjskog svijeta i oštećenja rijeke Tare kao zaštićenog prirodnog dobra. Naime, kroz Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta, prijavljeni su upoznati da bilo kakvi radovi u koritu rijeke Tare mogu devastirati teren i da u tom slučaju postoji mogućnost da se rijeka Tara izbriše sa liste svjetskih rezervata biosfere Organizacije Ujedinjenih naroda za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO).

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

U ovom dokumentu prijavljeni su upoznati sa nalazom stručnog tima sačinjenog od stručnjaka iz firme WINsoft iz Podgorice i slovenačke firme Geateh u kome se navodi da se sliv Tare nalazi na UNESCO listi svjetskih

rezervata biosfere i da je, u skladu sa međunarodnim konvencijama, Crna Gora u obavezana da "neće namjerno preduzimati nikakve mjere koje mogu direktno i indirektno izazvati negativne posljedice na kulturnu i prirodnu baštinu". Autori Strateške procjene upoznali su prijavljene da se izgradnja auto-puta kroz područje sliva Tare može smatrati povredom međunarodne Konvencije o zaštiti Svjetske prirodne i kulturne baštine i da to obavezuje na obavještanje UNESCO-a.

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

Uprkos tome, prijavljena službena lica ministarstava zloupotrebom službenih ovlašćenja omogućili su prijavljenom izvođaču radova i odgovornim licima izvođača radova da, kršenjem propisa i međunarodne Konvencije, teren devastiraju i izvrše više krivičnih djela protiv životne sredine i uređenja prostora i tako istovremeno sebi pribave korist. Istovremeno, prijavljena službena lica ministarstava označila su tajnim sve podatke u vezi izgradnje auto-puta.

DOKAZ: Rješenja o označavanju tajnosti podataka, pribaviti službenim putem

Tako su prijavljeni od javnosti skrivali podatke u vezi izvođenja radova i nesmetano vršili krivična djela stavljena im na teret ovom prijavom. Osim kršenja međunarodne Konvencije, prijavljeni su prekršili i Deklaraciju o zaštiti rijeke Tare ("Službeni list RCG" br.78/2004), koju je Skupština Crne Gore donijela dana 14.12.2004. godine, a kojom se odbacuju bilo kakvi zahvati u kanjonu rijeke Tare, po kojoj bilo kakav pokušaj da se Tara mijenja zahtijeva slobodno izjašnjavanje svih građana Crne Gore i po kojoj jedino pravедno donošenje odluke o sudbini rijeke bi bilo na referendumu.

Umjesto obavještenja građana i omogućavanja referendumskog izjašnjavanja, prijavljena službena lica ministarstava su sve podatke i radnje kojima se uništava i oštećuje rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro i kojima su vršena krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora, proglasili tajnim podacima.

Radnjama prijavljenih u potpunosti je promijenjen tok rijeke Tare i izmješteno korito rijeke.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta, snimak koji je napravila NVO MANS, objavljen na Youtube kanalu organizacije: <https://youtu.be/MfAwRSCjaQI>

Takođe, radnjama prijavljenih promijenjena je hidrološka slika rijeke, devastirano korito i obalno područje, oštećen biodiverzitet, napravljena znatna šteta u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravljena znatna šteta i u velikim razmjerama uništen i oštećen životinjski i biljni svijet i oštećena rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta,

Vještačenja po vještacima odgovarajućih struka

Da su prijavljeni svojim radnjama pričinili štetu u odnosu na kvalitet živog svijeta rijeke Tare i njene okoline, upozoravali su i biolozi sa Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, koji od 2016. godine prate faunu dna rijeke Tare. U izvještaju grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta ističe se da je tokom 2017. i 2018. godine fauna dna Tare na lokalitetima na kojima CRBC gradi auto-put, potpuno uništena. U Izvještaju se navodi da je, u odnosu na prošlu godinu, brojnost zajednice faune koja naseljava dno rijeke Tare značajno manja, da je značajno smanjen i diverzitet i najveći broj grupa vrsta uopšte nije registrovan istraživanjem u ovoj godini. Prema procjeni profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, povratak zajednice faune dna u pređašnje stanje će biti dug proces i trajao bi do 10 godina, sa neizvjesnošću da li će se rijetkih i endemičnih vrsta ikada oporaviti.

DOKAZ: Izvještaj grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, koji pribaviti službenim putem

Sa ovim izvještajem upoznati su prijavljeni kompanija CRBC i odgovorna lica u toj kompaniji, kao i prijavljeni Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju.

Međutim, prijavljeni su ignorisali sve navedeno i svojim radnjama, umišljajno vršili krivična djela, jer su znali da njihovim radnjama može nastupiti zabranjene posljedice, ali su na to pristali.

Krivično djelo zloupotrebe službenog položaja čini službeno lice koje protivpravnim iskorišćavanjem svog službenog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granica svog službenog ovlašćenja ili nevršenjem svoje službene dužnosti pribavi sebi ili drugom korist, drugom nanese štetu ili teže povrijedi prava drugog. Dakle, prema radnji izvršenja ovo djelo može se pojaviti u tri oblika: iskorišćavanje svog službenog položaja ili ovlašćenja; prekoračenje granica svog službenog ovlašćenja i nevršenje svoje službene dužnosti.

Prijavljena službena lica ministarstava su, kršenjem propisa i međunarodnih konvencija, protivpravno iskoristili službeni položaj i omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Takođe, prijavljena službena lica Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju, Odsjeka za inspekciju za vode i članovi komisija za nadzor radova na auto-putu, nijesu vršili službene dužnosti nadzora u skladu sa zakonom, čime su omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Dodatno, članovima radova za nadzor radova na auto-putu predviđeno je da se isplati iznos od oko 15 miliona eura, čime je pribavljena korist i za ta prijavljena lica.

Kršenjem propisa o zaštiti i očuvanju prirodnog dobra rijeke Tare ispuštanjem materija u vodu rijeke Tare i u zemljište i prouzrokovanjem znatne štete u odnosu na kvalitet vode i zemljišta i za životinjski i biljni svijet, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela zagađenje životne sredine.

Takođe, omogućavanjem i izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji koji radovi su doveli do uništenja i oštećenja životinjskog i biljnog svijeta velikih razmjera i do zagađenja životne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duže vrijeme i veliki troškovi, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela oštećenje životne sredine.

Na kraju, izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji uništena je rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro, čime su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente krivičnog djela uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra.

Prijavljeni su omogućavanjem i vršenjem radova i nevršenjem dužnosti nadzora radova, znali da može nastupiti posljedica u vidu štete, uništenja i devastacije jer su na to upozoravani od strane stručnog tima koji je izradio Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, ali su pristali na nastupanje zabranjenih posljedica, čime su u izvršenju krivičnih djela postupali sa umišljajem.

Dakle, navodi prijave i dokazi predloženi prijavom pokazuju da su prijavljeni izvršili krivična djela koja su im stavljena na teret ovom prijavom.

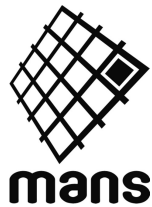
Sa izloženog proizilazi da su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente bića krivičnih djela stavljenih im na teret ovom krivičnom prijavom, pa predlažemo da službenim putem razmotrite priložene dokaze i pribavite dokaze navedene u prijavi, sprovedete potrebna vještačenja koja je pokazati koliko je zaštićeno prirodno dobro oštećeno i uništeno, kao i da preuzmete i sve druge radnje radi prikupljanja dokaza, uključujući i saslušanja prijavljenih i svih drugih lica koja bi mogla pružiti informacije korisne za pokretanje krivičnog postupka i utvrdite da li u radnjama prijavljenih ima elemenata i drugih krivičnih djela, obzirom da se radi o radovima na najvećem i najskupljem projektu ikada u Crnoj Gori.

Podgorica, 29. oktobar, 2018. godine

U ime podnosica inicijative

Dejan Milovac,
Direktor Istraživackog centra
MANS

Podnosioci inicijative:
Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS
Green Home
Crnogorsko društvo ekologa
Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore
EXPEDITIO
Naša akcija



Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446.094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO CRNE GORE

PODGORICA

Specijalnom tužiocu za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina

Na osnovu člana 255. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku i člana 3. Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, a u skladu sa članom 256. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku, podnosimo:

KRIVIČNU PRIJAVU

Protiv: **I** Više izvršilaca - službenih lica Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Ministarstva održivog razvoja i turizma

- zbog osnovane sumnje da su, kao saizvršioци, izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

zloupotrebom, nevršenjem i prekoračenjem službenih ovlašćenja u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta, kompaniji "China Road & Bridge Corporation" (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijene tok rijeke Tare, izmijeste korito rijeke, promijene hidrološku sliku rijeke, devastiraju korito i obalno područje, oštete biodiverzitet, naprave znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, naprave znatnu štetu i u velikim razmjerama unište i oštete životinjski i biljni svijet i oštete rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro. Poremećen je vodni režim rijeke Tare. Narušen je ekološki status vode izmjenom bioloških, hidro - morfoloških i fizičko - hemijskih elemenata vode.

II Više NN izvršilaca, službenih lica Uprave za inspeksijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju i Odsjeka za inspekciju za vode i članova komisija za nadzor radova na auto-putu

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju iz člana 416. stav 3, u vezi stava 1, u vezi sa članom 49. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

nevršenjem službenih ovlašćenja u vezi sa inspeksijskim nadzorom i nadzorom radova na auto-putu u produženom trajanju omogućili izvođaču radova na izgradnji auto-puta kompaniji "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), da na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova

Tara 1 i Tara 2, u potpunosti promijeni tok rijeke Tare, izmjesti korito rijeke, promijeni hidrološku sliku rijeke, devastira korito i obalno područje, ošteti biodiverzitet, napravi znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravi znatnu štetu i u velikim razmjerama uništi i ošteti životinjski i biljni svijet i ošteti rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

III Kineske kompanije "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica i odgovornih lica u toj kompaniji

- zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo zagađenje životne sredine iz člana 303. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom oštećenje životne sredine iz člana 307. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore, u sticaju sa krivičnim djelom uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra iz člana 310. stav 1. Krivičnog zakonika Crne Gore

zato što su:

u svojstvu izvođača radova i odgovornih lica izvođača radova na izgradnji auto-puta, na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, izvodili radove kojima su u potpunosti promijenili tok rijeke Tare, izmjestili korito rijeke, promijenili hidrološku sliku rijeke, devastirali korito i obalno područje, oštetili biodiverzitet, napravili znatnu štetu u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravili znatnu štetu i u velikim razmjerama uništili i oštetili životinjski i biljni svijet i oštetili rijeku Taru kao zaštićeno prirodno dobro

O b r a z l o ž e n j e

Kineska kompanija "China Road & Bridge Corporation" DOO Peking (CRBC), NR Kina - dio stranog društva Podgorica, izvođač je radova na izgradnju auto-puta. Na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, te mostova Tara 1 i Tara 2, u produženom trajanju izvode se radovi kojima je teren u potpunosti devastiran.

DOKAZ: CD sa snimkom stanja na lokaciji okoline Mateševa, gradilište petlje Mateševo, mostova Tara 1 i Tara 2,

Fotografije sa lica mjesta,

Fotografije sa lica mjesta prije početka radova

Prijavljena službena lica ministarstava znala su da radnjama izvođača radova na predmetnoj lokaciji može doći do devastacije terena, oštećenja ili uništenja vode, zemljišta, biljnog i životinjskog svijeta i oštećenja rijeke Tare kao zaštićenog prirodnog dobra. Naime, kroz Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta, prijavljeni su upoznati da bilo kakvi radovi u koritu rijeke Tare mogu devastirati teren i da u tom slučaju postoji mogućnost da se rijeka Tara izbriše sa liste svjetskih rezervata biosfere Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazlovanje, nauku i kulturu (UNESCO).

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

U ovom dokumentu prijavljeni su upoznati sa nalazom stručnog tima sačinjenog od stručnjaka iz firme WINsoft iz Podgorice i slovenačke firme Geateh u kome se navodi da se sliv Tare nalazi na UNESCO listi svjetskih

rezervata biosfere i da je, u skladu sa međunarodnim konvencijama, Crna Gora u obavezana da "neće namjerno preduzimati nikakve mjere koje mogu direktno i indirektno izazvati negativne posljedice na kulturnu i prirodnu baštinu". Autori Strateške procjene upoznali su prijavljene da se izgradnja auto-puta kroz područje sliva Tare može smatrati povredom međunarodne Konvencije o zaštiti Svjetske prirodne i kulturne baštine i da to obavezuje na obavještanje UNESCO-a.

DOKAZ: Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koja prati Detaljni prostorni plan auto-puta

Uprkos tome, prijavljena službena lica ministarstava zloupotrebom službenih ovlašćenja omogućili su prijavljenom izvođaču radova i odgovornim licima izvođača radova da, kršenjem propisa i međunarodne Konvencije, teren devastiraju i izvrše više krivičnih djela protiv životne sredine i uređenja prostora i tako istovremeno sebi pribave korist. Istovremeno, prijavljena službena lica ministarstava označila su tajnim sve podatke u vezi izgradnje auto-puta.

DOKAZ: Rješenja o označavanju tajnosti podataka, pribaviti službenim putem

Tako su prijavljeni od javnosti skrivali podatke u vezi izvođenja radova i nesmetano vršili krivična djela stavljena im na teret ovom prijavom. Osim kršenja međunarodne Konvencije, prijavljeni su prekršili i Deklaraciju o zaštiti rijeke Tare ("Službeni list RCG" br.78/2004), koju je Skupština Crne Gore donijela dana 14.12.2004. godine, a kojom se odbacuju bilo kakvi zahvati u kanjonu rijeke Tare, po kojoj bilo kakav pokušaj da se Tara mijenja zahtijeva slobodno izjašnjavanje svih građana Crne Gore i po kojoj jedino pravедno donošenje odluke o sudbini rijeke bi bilo na referendumu.

Umjesto obavještenja građana i omogućavanja referendumskog izjašnjavanja, prijavljena službena lica ministarstava su sve podatke i radnje kojima se uništava i oštećuje rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro i kojima su vršena krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora, proglasili tajnim podacima.

Radnjama prijavljenih u potpunosti je promijenjen tok rijeke Tare i izmješteno korito rijeke.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta, snimak koji je napravila NVO MANS, objavljen na Youtube kanalu organizacije: <https://youtu.be/MfAwRSCjaQI>

Takođe, radnjama prijavljenih promijenjena je hidrološka slika rijeke, devastirano korito i obalno područje, oštećen biodiverzitet, napravljena znatna šteta u odnosu na kvalitet vode, zemljišta, napravljena znatna šteta i u velikim razmjerama uništen i oštećen životinjski i biljni svijet i oštećena rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro.

DOKAZ: Uviđaj na licu mjesta,

Vještačenja po vještacima odgovarajućih struka

Da su prijavljeni svojim radnjama pričinili štetu u odnosu na kvalitet živog svijeta rijeke Tare i njene okoline, upozoravali su i biolozi sa Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, koji od 2016. godine prate faunu dna rijeke Tare. U izvještaju grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta ističe se da je tokom 2017. i 2018. godine fauna dna Tare na lokalitetima na kojima CRBC gradi auto-put, potpuno uništena. U Izvještaju se navodi da je, u odnosu na prošlu godinu, brojnost zajednice faune koja naseljava dno rijeke Tare značajno manja, da je značajno smanjen i diverzitet i najveći broj grupa vrsta uopšte nije registrovan istraživanjem u ovoj godini. Prema procjeni profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, povratak zajednice faune dna u pređašnje stanje će biti dug proces i trajao bi do 10 godina, sa neizvjesnošću da li će se rijetkih i endemičnih vrsta ikada oporaviti.

DOKAZ: Izvještaj grupe profesora Prirodno-matematičkog fakulteta, koji pribaviti službenim putem

Sa ovim izvještajem upoznati su prijavljeni kompanija CRBC i odgovorna lica u toj kompaniji, kao i prijavljeni Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju.

Međutim, prijavljeni su ignorisali sve navedeno i svojim radnjama, umišljajno vršili krivična djela, jer su znali da njihovim radnjama može nastupiti zabranjene posljedice, ali su na to pristali.

Krivično djelo zloupotrebe službenog položaja čini službeno lice koje protivpravnim iskorišćavanjem svog službenog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granica svog službenog ovlašćenja ili nevršenjem svoje službene dužnosti pribavi sebi ili drugom korist, drugom nanese štetu ili teže povrijedi prava drugog. Dakle, prema radnji izvršenja ovo djelo može se pojaviti u tri oblika: iskorišćavanje svog službenog položaja ili ovlašćenja; prekoračenje granica svog službenog ovlašćenja i nevršenje svoje službene dužnosti.

Prijavljena službena lica ministarstava su, kršenjem propisa i međunarodnih konvencija, protivpravno iskoristili službeni položaj i omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Takođe, prijavljena službena lica Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju, Odsjeka za inspekciju za vode i članovi komisija za nadzor radova na auto-putu, nijesu vršili službene dužnosti nadzora u skladu sa zakonom, čime su omogućili izvođaču radova da vršenjem krivičnih djela kojima je devastiran teren na predmetnoj lokaciji pribavi sebi korist i nanese veliku štetu životnoj sredini i prirodnim dobrima. Dodatno, članovima radova za nadzor radova na auto-putu predviđeno je da se isplati iznos od oko 15 miliona eura, čime je pribavljena korist i za ta prijavljena lica.

Kršenjem propisa o zaštiti i očuvanju prirodnog dobra rijeke Tare ispuštanjem materija u vodu rijeke Tare i u zemljište i prouzrokoivanjem znatne štete u odnosu na kvalitet vode i zemljišta i za životinjski i biljni svijet, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela zagađenje životne sredine.

Takođe, omogućavanjem i izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji koji radovi su doveli do uništenja i oštećenja životinjskog i biljnog svijeta velikih razmjera i do zagađenja životne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duže vrijeme i veliki troškovi, prijavljeni su ostvarili sve bitne elemente težeg oblika krivičnog djela oštećenje životne sredine.

Na kraju, izvođenjem radova na predmetnoj lokaciji uništena je rijeka Tara kao zaštićeno prirodno dobro, čime su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente krivičnog djela uništenje i oštećenje zaštićenog prirodnog dobra.

Prijavljeni su omogućavanjem i vršenjem radova i nevršenjem dužnosti nadzora radova, znali da može nastupiti posljedica u vidu štete, uništenja i devastacije jer su na to upozoravani od strane stručnog tima koji je izradio Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, ali su pristali na nastupanje zabranjenih posljedica, čime su u izvršenju krivičnih djela postupali sa umišljajem.

Dakle, navodi prijave i dokazi predloženi prijavom pokazuju da su prijavljeni izvršili krivična djela koja su im stavljena na teret ovom prijavom.

Sa izloženog proizilazi da su prijavljeni ostvarili sve bitne elemente bića krivičnih djela stavljenih im na teret ovom krivičnom prijavom, pa predlažemo da službenim putem razmotrite priložene dokaze i pribavite dokaze navedene u prijavi, sprovedete potrebna vještačenja koja je pokazati koliko je zaštićeno prirodno dobro oštećeno i uništeno, kao i da preuzmete i sve druge radnje radi prikupljanja dokaza, uključujući i saslušanja prijavljenih i svih drugih lica koja bi mogla pružiti informacije korisne za pokretanje krivičnog postupka i utvrdite da li u radnjama prijavljenih ima elemenata i drugih krivičnih djela, obzirom da se radi o radovima na najvećem i najskupljem projektu ikada u Crnoj Gori.

Podgorica, 29. oktobar, 2018. godine

U ime podnosica inicijative

Dejan Milovac,
Direktor Istraživackog centra
MANS

Podnosioci inicijative:
Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS
Green Home
Crnogorsko društvo ekologa
Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore
EXPEDITIO
Naša akcija